

Til lovforslag nr. L 213

Folketinget 2005-06

Betænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 0. maj 2006

2. udkast

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om forurennet jord

(Ændring af kortlægning af forurenede arealer m.v.)

[af miljøministeren (Flemming Hansen, fg.)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 29. marts 2006 og var til 1. behandling den 5. april 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Planlægningsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 5 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og miljøministeren sendte den 23. december 2005 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 189. Den 29. marts 2006 sendte miljøministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget en skriftlig henvendelse fra professor, dr. jur. Peter Pagh, Københavns Universitet. Miljøministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 25 spørgsmål til miljøministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Nogle af udvalgets spørgsmål og ministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, S, DF, KF, ...) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget støtter, at der nu sker en enkel og miljømæssigt afbalanceret regulering af forureningen fra lettere forurenede områder, typisk i byerne. Der er ofte tale om forureninger i de større byer, hvor en vis form for trafik, industri og lign har forurennet jorden.

Socialdemokratiet støtter, at kravet om kortlægning af den lettere forurenede jord, typisk i byerne, ophæves, og at der i stedet kommer en områdeklassifikation. Dertil kommer, at de stærkt forurenede grunde stadig skal kortlægges som hidtil. Dette er især noget, der vil gavne de husejere, som indtil

nu har haft svært ved at få deres lån gennem kreditforeningen eller har haft svært ved at sælge deres bolig, fordi eventuelle nye købere heller ikke kunne optage lån.

Socialdemokratiets stillingtagen har været betinget af, at der fastholdes et højt miljømæssigt beskyttelsesniveau, at der stadig er styr på jordstrømmene, så den forurenede jord ikke bliver spredt utilsigtet, og at der gives en relevant, ordentlig og saglig information til borgerne. Der er med lovforslaget fundet nogle gode løsninger på disse forhold.

Socialdemokratiet lægger også vægt på, at der tages sundhedshensyn til de mennesker, der fremover kommer til at bo under områdeklassificeringen. Her er det vigtigt, at rådgivningen til både boligejere og lejere bliver god og omfattende og når ud til de rette mennesker. Derfor er det afgørende, at kommunerne får et gennearbejdet, let forståeligt og anvendelsesorienteret materiale, som de kan bruge i den videre proces. På den baggrund er Socialdemokratiet også tilfreds med, at det er indarbejdet i lovforslaget, at kommunerne skal afrapportere til miljøministeren, hvordan det går med deres rådgivning af borgerne.

Socialdemokratiet er også tilfreds med, at den brede politiske aftale medfører, at der nu laves en generel regel, der sikrer udearealet ved etablering af nye boliger, børneinstitutioner, offentlige legepladser, kolonihaver og sommerhuse. I de tilfælde, hvor der etableres sådant nyt i lettere forurenede områder, skal det sikres, at de øverste 50 cm jord enten er uforurenet eller bliver forsynet med en fast, varig belægning. Det er en klar forbedring af den nuværende, lidt uklare tilstand.

Vigtig er også lovforslagets bestemmelse om, at kommunerne kan få mulighed for at gribe ind over for eksisterende daginstitutioner, hvor der kan være forurenede jord. Socialdemokratiets vil opfordre miljøministeren til at gøre det meget klart for kommunerne, at de har denne mulighed, samt at kommunerne bør gå i gang med at kontrollere eksisterende daginstitutioner for forurenede jord.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Enhedslisten finder, at lovforslaget er et forsøg på at lappe på en ikke særlig flatterende situation for det offentlige Danmark, hvor de lokale myndigheder i nogen grad har givet op over for problemet jordforurening.

I 1999 blev der vedtaget en lov om jordforurening, som skulle sikre mod fremtidige forureninger og med udformning af regler, som skulle sikre oprensning af forurenede grunde. I dag står det klart, at mange borgere står med alvorlige problemer: De afventer oprensning af alvorlige forureninger, samtidig med at der stadig er store arealer, hvor forureningssituationen ikke kendes, fordi arealerne endnu ikke er blevet kortlagt.

Lovforslaget betyder, at man dropper en egentlig kortlægning af de arealer, som i dag kaldes lettere forurenede, samtidig med at man ændrer definitionen af lettere forurenede jord ved at flytte på grænserne for, hvilket niveau af tjærestoffer som man anser for problematisk. Der lægges samtidig op til, at man generelt klassificerer byzone som lettere forurenede, og man definerer lettere forurenede jord som jord, der indeholder nogle bestemte stoffer i særlige mængder. Dette skulle give husejere en fordel. Enhedslisten så hellere, at man ændrede reglerne for, hvad man kan lægge til grund for vurdering af ejendommens værdi, end at skjule eventuelle forureningsproblemer ved at undlade at kortlægge dem.

Enhedslisten er bekymret over virkningen af de foreslåede lovændringer. I bedste fald forværrer de ikke den nuværende situation, men de gør den heller ikke bedre. I værste fald risikerer vi at forværre beskyttelsen af menneskers sundhed. At droppe kortlægningen betyder alt andet lige, at man ikke får en detaljeret viden om de egentlige forureningsforhold. Man kan være heldig, at det ikke betyder noget, og man kan være uheldig, hvis mennesker i øjeblikket lever med forurening, der reelt

er højere, end man troede. At flytte grænseværdierne for ren jord, så indholdet af tjærestoffer kan øges, betyder alt andet lige, at befolkningen på længere sigt udsættes for en øget belastning.

Enhedslisten anerkender, at lovforslaget har positive virkninger, da det bliver pålagt ejere af ejendomme at informere om, hvordan folk skal forholde sig til lettere forurenede arealer. Samtidig forekommer det mærkværdigt, at der vil blive forskel på daginstitutioner, idet ældre institutioner i den lettere forurenede zone muligvis ikke vil få rensset jorden på legepladsen, mens nybyggede institutioner og boliger skal have lagt ren jord på udearealer.

Endelig ændrer lovforslaget ikke på bekæmpelsen af jordforurening. Der er ikke sat flere midler af til at oprense en lang række meget alvorlige forureninger, og lovforslaget er samlet betragtet ikke er en forbedring.

Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Fólkaflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Erling Bonnesen (V) Birgitte Josefsen (V) nfmd. Lars Christian Lilleholt (V) Inger Støjberg (V)

Eyvind Vesselbo (V) Jørn Dohrmann (DF) Walter Christophersen (DF)

Christian Wedell-Neergaard (KF) fmd. Helle Sjelle (KF) Ole Vagn Christensen (S)

Torben Hansen (S) Pia Gjellerup (S) Martin Lidegaard (RV) Johs. Poulsen (RV)

Steen Gade (SF) Per Clausen (EL) Kuupik Kleist (IA)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Fólkaflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 213****Bilagsnr. Titel**

1	Høringssvar og høringsnotat, fra miljøministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Henvendelse af 21/4-06 fra professor, dr. jur. Peter Pagh, Københavns Universitet
5	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
6	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 213**Spm.nr. Titel**

1	Spm. om forurennet jord i forbindelse med eksisterende daginstitutioner, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om registrering af oplysninger vedrørende jordforurening, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om tung administration i forbindelse med regulativer, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om fastholdelse af eksisterende viden om lettere forurenede arealer og forebyggende indsatser, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om håndtering af data om de lettere forurenede arealer uden for byzoner, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om områdeklassificering, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om høringsret til regionerne, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om kommunernes koordinering på jordforureningsområdet, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om bevarelse af det høje miljø- og sundhedsmæssige beskyttelsesniveau, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om PAH-kriterier, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm. om en revideret tidsplan på grund af kommunalreformen, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm. om præcisering af miljøbeskyttelseslovens § 48, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
13	Spm. om myndighedskompetence i forhold til flytning af overskudsjord, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
14	Spm. om ændring af de kommende 98 kommunale regulativer, til miljøministeren, og ministerens svar herpå

-
- 15 Spm. om krav til jord i forbindelse med legepladser, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om potentielle købere af forurenede ejendomme, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om kommunernes rådgivningsindsats, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om blys påvirkning af småbørns intelligensudvikling, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om sikring mod køb af grunde med risiko for påvirkning af småbørns intelligenskvote, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm., om børn, der går i daginstitutioner i samme byzone, er lige godt sikrede mod forurenede jord, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om ministerens kommentar til, at det ikke er tydeligt, at jordkvalitetskriterierne er politisk fastsat og ikke videnskabeligt fastsat, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm., om ministeren kan acceptere følgerne af de nye grænseværdier, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om at sikre, at kommunerne fortsat har motivation til og interesse i at undersøge byområder for jordforurening, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm., om en familie, som flytter ind i et hus i byen i den »lettere forurenede« zone, kan være sikker på, at der ikke er yderligere forurening på dens grund, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 21/4-06 fra professor, dr. jur. Peter Pagh, Københavns Universitet, til miljøministeren, og ministerens svar herpå

Bilag 2

Nogle af udvalgets spørgsmål til miljøministeren og dennes svar herpå.

Spørgsmålene og ministerens svar er optrykt efter ønske fra S.

Spørgsmål 1

Hvorledes vil ministeren sikre, at kommunerne håndterer og griber ind i forhold til forurennet jord i de eksisterende daginstitutioner?

Svar

Regionerne kan også ifølge lovforslaget rydde op i børneinstitutioner med en lettere forurening, hvis indretningen betyder at der er en særlig høj jordeksponering, der gør det urealistisk at nedsætte kontakten med jord.

Der er i lovforslaget lagt op til, at kommunerne fortsat har den fornødne hjemmel til at foretage undersøgelser og afværgeforanstaltninger på de forurenede arealer, uanset om de er lettere forurenede eller skal kortlægges. Kommunerne har således også mulighed for, at rydde op i de eksisterende daginstitutioner.

Jeg vil når loven er vedtaget skrive til kommunerne, at de bør være opmærksomme på disse forhold og gribe ind, hvis det er nødvendigt. For at få et bedre overblik, vil jeg bede kommunerne oplyse, hvilke initiativer de hidtil har taget over for forurennet jord i børneinstitutioner.

Spørgsmål 2

Hvordan vil ministeren opfylde Erhvervs- og Byggestyrelsens ønske om, at »det bør sikres, at alle oplysninger vedrørende jordforurening kan og skal registreres i et centralt landsdækkende system opbygget efter principperne i serviceorienteret it-arkitektur (SOA)«, jf. høringssvaret fra denne myndighed?

Svar

Oplysninger om kortlagte grunde registreres allerede i dag i Kort og Matrikelstyrelsens matrikelregister, hvilket ikke vil blive ændret med lovforslagets vedtagelse.

Områdeklassificeringen af byzonejord, der som udgangspunkt forventes at være lettere forurennet, skal imidlertid ikke registreres i et centralt system, men på regionalt og kommunalt niveau, idet den forventede lettere forurening ikke udgør nogen væsentlig sundhedsrisiko sammenlignet med andre risikofaktorer, men primært klassificeres af hensyn til jordflytning og den sundhedsrådgivning, der skal gives generelt i områderne.

Hermed sikres også, at borgere kan få adgang til oplysninger om lettere forurenede ejendomme ved henvendelse til kommunen, idet kommunerne ifølge forvaltningsloven er forpligtet til at videregive de oplysninger, de er i besiddelse af på forespørgsel, herunder oplysninger om forurening.

Derudover er ejendomsmæglere i salgssituationer forpligtet til at give oplysning om en række punkter af væsentlig betydning, herunder oplysninger om forurening i de salgsopstillinger, de udarbejder i forbindelse med ejendomshandler. Forurening er ikke nævnt som et særskilt oplysningspunkt i bekendtgørelsen om ejendomsformidling, men det er Erhvervs- og Selskabsstyrelsens fortolkning, at forurening i henhold til jordforureningsloven er en oplysning af væsentlig betydning, som skal fremgå af salgsopstillingen. Oplysninger om forurening, herunder også lettere forurening, vil efter planen blive indsat som et særskilt oplysningspunkt i bekendtgørelsen om ejendomsformidling ved næste revision, som forventes i sommeren 2006. Oplysninger om både kortlagte arealer og lettere forurennet jord vil fremgå af »det grønne ejendomsskema« som ejendomsmæglerne kan rekvirere fra kommunerne.

Spørgsmål 6

Hvordan skal kommunerne fremover registrere de grunde, som ikke er omfattede af områdeklassificering og som ikke er kortlagt, men som der ved undersøgelser er påvist lettere forurening på (der henvises til, at jorden herfra jo ifølge lovforslaget skal anmeldes og anvises, hvis den ønskes bortskaffet)?

Svar

Regionen har ifølge lovforslagets § 70 underretningspligt over for kommunen og ejeren, hvis regionen får viden om, at der på et areal, der ikke kortlægges, er en lettere jordforurening. Det sikres hermed, at den viden, som regionen har opnået om en given lokalitet, som ikke skal kortlægges, deles med kommunen og ejeren.

Kommunerne vil skulle opbevare de fra regionerne modtagne underretninger om lettere forurening til brug for løsning af kommunernes opgaver efter jordforureningsloven, og således at borgerne kan få indsigt i oplysningerne. Der henvises i den forbindelse til svaret på spørgsmål 5.

Spørgsmål 15

Hvorfor gælder reglerne om at etablere 50 cm uforurenet jord eller fast varig belægning ved nyetablering af legepladser alene for offentlige legepladser - mener ministeren ikke, at samme krav bør stilles til alle legepladser uanset ejerforhold?

Svar

Bestemmelsen om sikring af det øverste 50 cm jordlag ved ændring af anvendelsen af arealer til bolig, børneinstitution, offentlig legeplads, kolonihave eller sommerhus skal sikre, at det øverste 50 cm jordlag af den ubebyggede del af arealet ikke er forurenet, eller at der er etableret en varig, fast belægning.

Private legepladser etableres som hovedregel i forbindelse med etablering af boliger eller børneinstitutioner, hvilket betyder, at legepladsen vil være omfattet af paragraffens bestemmelser.

Spørgsmål 17

Hvordan vil ministeren følge op på kommunernes rådgivningsindsats af borgere i forhold til lettere forurening?

Svar

Det er foreslået, at kommunalbestyrelsen i samarbejde med regionsrådet skal give generel rådgivning om sundhedsmæssige konsekvenser vedrørende arealer, der er omfattet af områdeklassificeringen efter § 50 a eller er lettere forurenede.

Herigennem sikres, at borgere, der lever på lettere forurenede arealer, orienteres om miljø- og sundhedsmæssigt relevante råd. Informationsmaterialet skal styrke den forebyggende indsats på de lettere forurenede arealer med henblik på at sikre borgernes sundhed.

Beskrivelsen af, hvorledes risikoen fra den lettere forurenede jord kan nedbringes, kan tage udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledning om »Rådgivning af beboere i lettere forurenede områder«, vejledning nr. 7, 2000. Ved udarbejdelse af informationsmateriale og formidling af dette, bør konkrete erfaringer fra rådgivningsprojekter i kommuner og regioner inddrages.

Miljøstyrelsen vil i samarbejde med Sundhedsstyrelsen udarbejde generelt materiale, som kommunerne kan benytte i den videre informationsindsats.

Jeg planlægger inden udgangen af 2009 at give en status for loven - særligt vedrørende informationsindsatsen - med henblik på en eventuel revision af loven.

Spørgsmål 20

Vil ministeren garantere, at børn, der går i daginstitutioner i områder beliggende i byzone, som erklæres »lettere forurenet«, er lige så godt sikret mod forurenet jord, som børn, der går i nybyggede daginstitutioner beliggende i samme byzone, men hvor der vil være krav om pålægning af ren jord?

Svar

Når der er tale om lettere forurenet jord, er der tale om et forureningsniveau, der ikke udgør nogen væsentlig sundhedsrisiko sammenlignet med andre risikofaktorer. F.eks. svarer børns risiko ved lettere forurenet jord til risikoen ved at spise almindelig kost.

Denne relativt lille forøgede udsættelse foreslås i lovforslaget nedbragt ved at informere om ganske enkle forholdsregler som f.eks. vaskning af hænder efter udeleg og lignende. Herved vil eksponeringen nedbringes til den eksponering, der i øvrigt er på andre børneinstitutioner udenfor de lettere forurenede områder.

Såfremt kommunalbestyrelsen ønsker det, er der i lovforslaget lagt op til, at kommunerne fortsat har den fornødne hjemmel til at foretage undersøgelser og afværgeforanstaltninger på de forurenede arealer, uanset om de er lettere forurenede eller skal kortlægges. Kommunerne har således altid mulighed for, at rydde op i de eksisterende, lettere forurenede, daginstitutioner.

Tilsvarende kan regionerne ifølge lovforslaget også rydde op i børneinstitutioner med en lettere forurening, hvis indretningen betyder at der er en særlig høj jordeksponering, der gør det urealistisk at nedsætte kontakten med jord.